

КОНСУЛЬТАЦІЯ
ВИХОВАННЯ
ПАТРІОТИЧНИХ ПОЧУТТІВ
ЗАСОБАМИ КРАЄЗНАВСТВА

Підготувала:
вихователь
молодшої групи
Тарахонич Н.М.

Усвідомлення понять «Батьківщина», «національна гідність» починається з дитинства, коли відбувається процес формування дитини як особистості. Провідне місце у цьому процесі належить краєзнавству, яке збагачує особу знаннями про рідний край, історію села чи міста, вулиці, домівки, де вона народилася і виросла. Саме з любові до малої батьківщини виростає любов до Батьківщини.

Сучасний зміст виховання дошкільнят становить науково обґрунтовану систему загальнокультурних і громадянських цінностей та відповідну сукупність соціально значущих якостей особистості, що характеризують її ставлення до суспільства і держави, інших людей, праці, природи, мистецтва, самої себе, окреслені в БКДО.

Цим документом визначено мету сучасного освітнього процесу – «не тільки сформувати необхідні компетенції, надати ґрунтовні знання з різних освітніх ліній, а й формувати громадянина, патріота; інтелектуально розвинену, духовно і морально особистість».

Серед основних принципів виховання в Базовому компоненті дошкільної освіти названо принцип національної спрямованості, який передбачає

- формування національної свідомості,
- виховання любові до рідного краю, свого народу,
- шанобливе ставлення до його культури;
- повагу, толерантне ставлення до культури всіх народностей, які проживають в Україні.

Одним із чинників, через які виявляється ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави, є патріотизм, який «виявляється в любові до Батьківщини, свого народу, турботі про його благо, сприянні становленню й утвердженню України як суверенної, правової, демократичної, соціальної держави, готовності відстояти її незалежність, служити і захищати її, розділити свою долю з її долею, повазі до українських звичаїв і обрядів, усвідомленні спільності власної долі з долею Батьківщини, досконалому володінні українською мовою».

Таким чином, формування патріота – одна із цілей освітнього процесу, реалізацією якої й повинні займатися освітяни.

«Батьківщина для кожного з нас бере свій початок від тепла рідної домівки, тихої материнської пісні, чистої, як краплина роси, рідної мови. І хоч би де ми перебували, хоч би куди пролягли наші нелегкі життєві шляхи, в думках і спогадах завжди повертаємося до тих місць, де, як здавна кажуть у народі, зарите наше пуповиння. Та щоб по справжньому любити рідний край, його треба добре знати. Це знання не лише підносить і звеличує людину, розширює її світогляд, воно є своєрідним містком, що єднає покоління минулі з поколіннями нинішніми й прийдешніми».

Так академік Петро Тронько, якого називають корифеєм вітчизняного краєзнавства, об'єднав поняття «патріотизм» і «краєзнавство». Діяльність ЗДО спрямована на широке залучення дошкільнят до вивчення рідного краю, пізнання його особливостей, що у кінцевому результаті й формує любов до Батьківщини.

Мета, показати важливість використання педагогами краєзнавчих можливостей для виховання у дошкільнят почуття патріотизму. *«Пізнай себе, свій рід, свій нарід, свою землю, - і ти побачиш свій шлях у майбутнє...»* - ці слова видатного мандрівного філософа XVIII століття Григорія Сковороди для кожного покоління залишаються актуальними, бо тільки через пізнання себе і отчого краю відкривається розуміння свого місця у суспільстві.

Світ змінюється, змінюються підходи до деяких понять. Ясна річ, що й поняття патріотизму, як любові до своєї Батьківщини, теж трансформується відповідно до реалій сьогодення. Але залишається щось нематеріальне, що робить кожну людину особливою. Цим нематеріальним і є любов до Батьківщини.

Із здобуттям Україною незалежності значно посилюється інтерес різних верств суспільства до витоків і першоджерел своєї історії, до вивчення рідного краю. Відомо, що кожен народ сам творить свою історію, державний устрій і його національні форми. Отже, слід завжди пам'ятати, що корені сучасності сягають у глибоке минуле, тому в часи реформ, прискорення життєвого ритму,

пошуків нової якості в житті суспільства, як правило, у кожної людини пробуджується інтерес до «вічних» питань: «Хто ми? Звідки?»

До пошуків відповіді на ці запитання потягнулись сотні, тисячі ентузіастів, які хочуть знати свій край, збагнути значення тих змін, які відбувалися, всебічно знати, хто ми є в Україні, чиї ми діти і яка наша далека минувшина, традиції, культура. Бо, як відомо, високі поняття «Батьківщина», «національна гідність» починаються саме із знання рідного краю, історії села чи міста, вулиці, домівки, де людина народилася і виросла, де пройшло її дитинство.

Почуття любові до України, глибока повага до вікових народних традицій – невичерпне джерело духовності, моральності та культури сучасної людини. Знання рідного краю духовно збагачує її, виховує нездоланну відданість Вітчизні, вчить шанувати свій народ та інші народи, що здавна пліч-о-пліч жили і працювали в Україні.

Велика відповідальність у формуванні саме такого патріота покладається на вихователя, який для виконання цього завдання використовує можливості краєзнавства. Саме краєзнавство є безцінною скарбницею збереження історичного досвіду багатьох поколінь, всього того найкращого, що витримало випробування часом в сфері матеріальної і духовної культури. Краєзнавство спрямоване на формування у громадян і передусім у дошкільнят, любові до рідного краю.

Виховні можливості історичного краєзнавства закладені в самому матеріалі, предметі дослідження – фактах місцевої історії, які допомагають донести до свідомості дошкільнят картини героїчного минулого, збереженню історичної пам'яті народу, сприяють здійсненню наступності поколінь шляхом передавання традицій, які виступають як найважливіший засіб накопичення і збереження соціальної інформації, є ніби «містком», що з'єднує минуле з теперішнім і майбутнім життям. Таким чином, традиції виступають в якості зразків поведінки, прикладом для наслідування. Не тільки «занурення» у минуле сприяє формуванню патріотизму. Ознайомлення із сучасним станом рідного краю містить чудові виховні можливості.

Уявні подорожі по рідному краю – вагомий чинник виховання патріотичних спрямувань підрастаючого покоління.

Виховання патріотизму починається з прищеплення любові до рідного краю, вивчення його історії, природи. А з любові проростає почуття поваги до своєї «малої батьківщини», її історії, народних традицій та звичаїв, що примушує дбайливо ставитися до рідної землі.

Таким чином, через знайомство з героїчним минулим свого регіону, а потім і всього українського народу, у дошкільняи формується національна свідомість, виникає прагнення визначити своє місце у зміцненні України як самостійної незалежної держави.